Talousarvion yhteenvetopöytäkirjan 10.11.2025 mukainen katsaus:

Palvelut ja henkilöstö -lautakunnalle tuodaan katsaus siitä, miten omaishoidettavien lyhyen ajan ’’parkki’’ voitaisiin nykyresurssein toteuttaa

Tuula Suominen

Tuula Ekholm

Johanna Rannikko

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Omaishoidon vapaiden käyttö

Omaishoito Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

- Omaishoidon piirissä on 2500 perhettä. Näistä noin 1500 on 65 –vuotta täyttäneitä omaishoidettavia.
- Kaikilla omaishoitajilla on oikeus 3 vapaapäivään/kk (lainsäädäntö: 2-3 pv/kk)
- Omaishoitajan vapaiden järjestämistavat:
  - Kuntouttava päivätoiminta
  - Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen
  - Palvelusetelillä kotiin tuotettu omaishoitajan vapaa
  - Perhehoito
  - Sijaisomaishoito

- Tässä esityksessä tarkastelussa yli 65- vuotiaiden omaishoito

Omaishoidon vapaiden käyttöaste suhteessa vapaapäiväoikeuteen

Käyttöaste, kun oikeus on 3 vapaapäivää/kk (10/2025–8/2026)

Hoitoisuusluokka 1

41,5 %

1,25 / 3 vapaapäivää
käytetty sopimusta kohden kuukaudessa

Hoitoisuusluokka 2

58,6 %

1,76 / 3 vapaapäivää
käytetty sopimusta kohden kuukaudessa

Hoitoisuusluokka 3

69,9 %

2,10 / 3 vapaapäivää
käytetty sopimusta kohden kuukaudessa

Kaikki luokat yhteensä: käyttöaste 47,3 %

Käytetyt ja käyttämättä jääneet vapaapäivät (10/2025–8/2026)

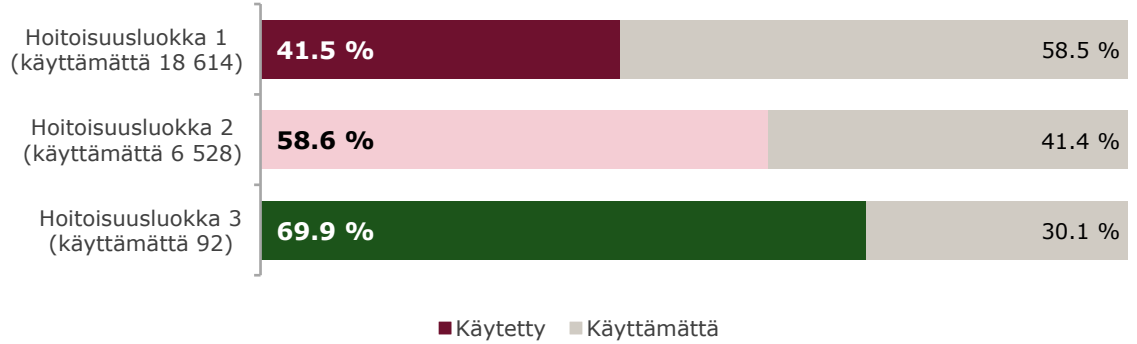

Oikeus = voimassa olevat sopimukset × 3 vapaapäivää kuukaudessa.

Käyttöaste kuukausittain hoitoisuusluokittain (%)

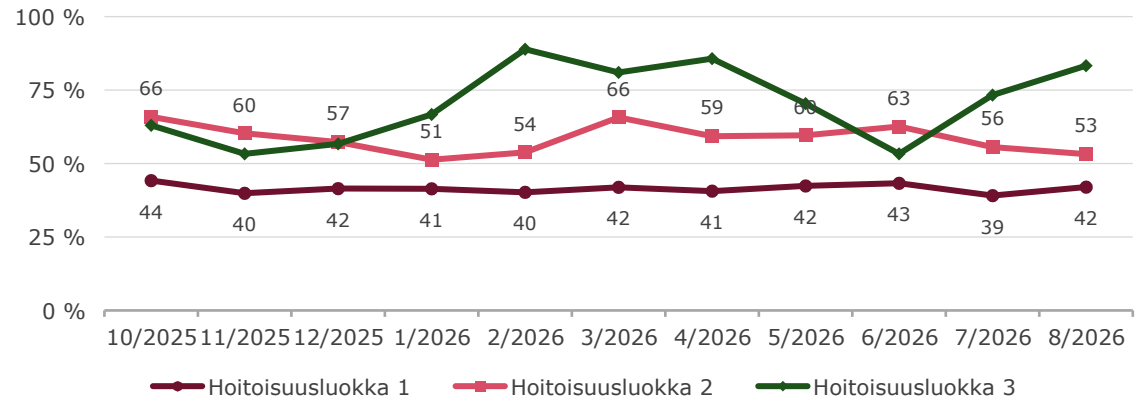

Havainnot

Alle puolet vapaista käytetään. Kaikista vapaapäivistä, joihin perheillä on oikeus, käytetään 47,3 %.

Käyttöaste nousee hoitoisuusluokan mukana. Luokassa 1 käytetään 41,5 %, luokassa 2 58,6 % ja luokassa 3 69,9 % oikeudesta.

Luokka 1 on vakain ja matalin. Käyttöaste pysyy kuukausittain 39–44 %:ssa. Käyttämättä jää noin 18 600 vapaapäivää, eli suurin osa kaikista käyttämättömistä vapaista.

Luokissa 2 ja 3 vaihtelu on suurempaa. Luokassa 2 käyttöaste vaihtelee 51–66 % ja luokassa 3 53–89 %. Luokan 3 pienet määrät korostavat vaihtelua.

Omaishoidon vapaiden käyttö järjestämistavoittain

Käytetyt vapaat järjestämistavoittain kuukausittain

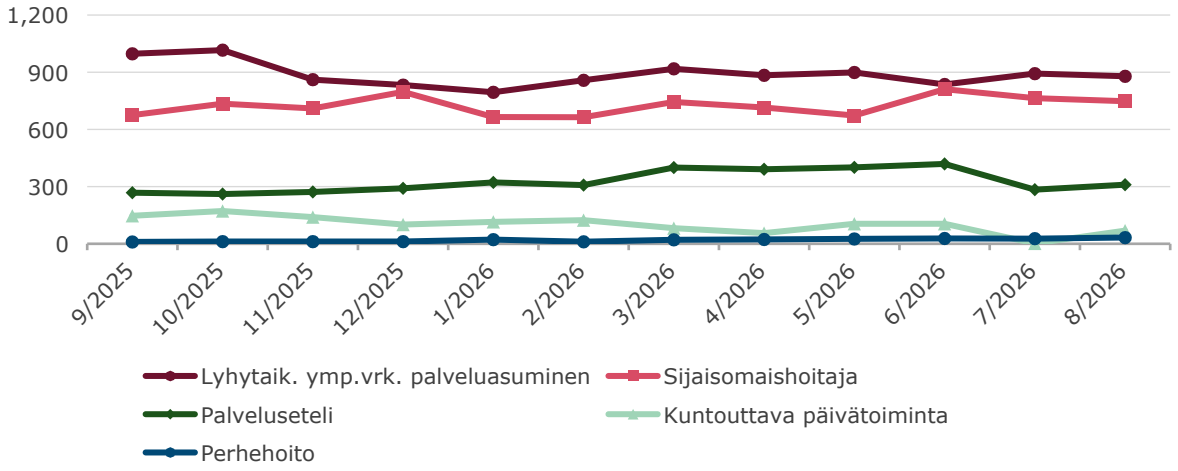

Osuus kaikista vapaista: 9–11/2025 vs. 1–8/2026

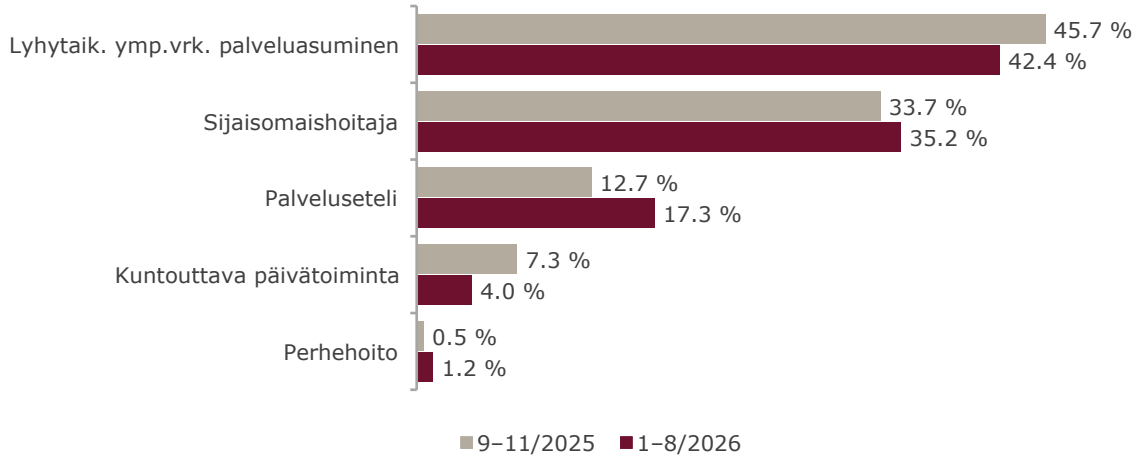

Käytetyt vapaat yhteensä järjestämistavoittain 9/2025–8/2026

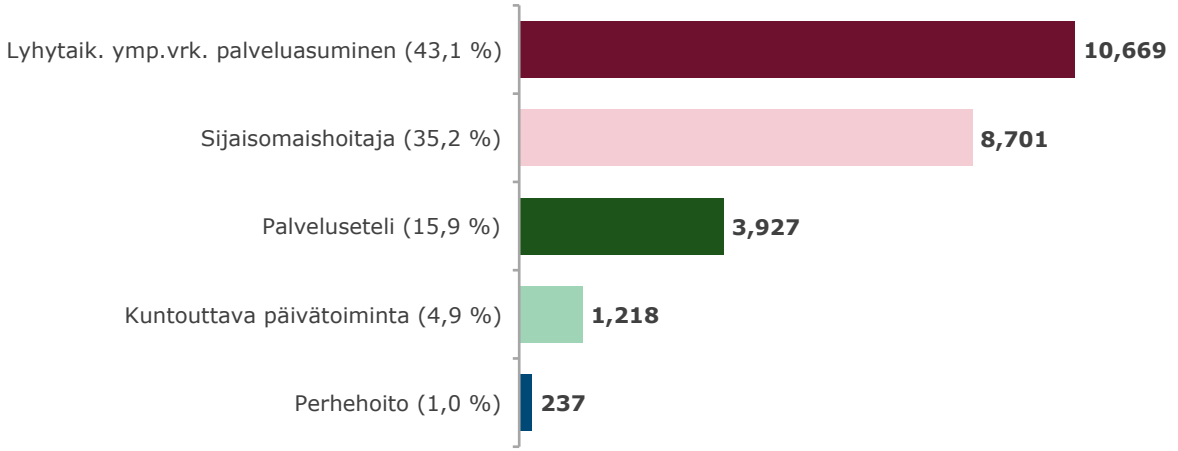

Havainnot

Kokonaismäärä on tasainen. Vapaita käytetään noin 1 900–2 200 kuukaudessa, yhteensä 24 752 jakson aikana.

Palveluasuminen on suurin, mutta vähenee. Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen määrä on laskenut syksyn noin 1 000:sta alle 900:aan kuukaudessa, ja osuus on pienentynyt 45,7 %:sta 42,4 %:iin (9–11/2025 vs. 1–8/2026).

Palveluseteli ja sijaisomaishoitaja kasvattavat osuuttaan. Palvelusetelin käyttö nousi keväällä noin 400:aan kuukaudessa ja notkahti kesällä. Palvelusetelin osuus on noussut 17,3 %:iin ja sijaisomaishoitajan 35,2 %:iin.

Perhehoito kasvaa, päivätoiminta hiipuu. Perhehoidon määrä on yli kolminkertaistunut (10 → 33). Kuntouttavan päivätoiminnan käyttö on vähentynyt. Heinäkuun luku 2 johtuu todennäköisesti kesätauosta.

Omaishoidon tilapäinen päivätoiminta

Omaishoidon tilapäisen päivätoiminnan toiminta on käynnistynyt syksyllä 2026

- Palvelun nimi: Omaishoidon tilapäinen päivätoiminta
  - Ei sisällä kuljetuksia, mutta sisältää lounaan.
- Asiakasmaksu: 26 euroa/kerta
- Myöntämisen perusteet ovat samat kuin päivätoiminnassa yleensä; **palvelu ei korvaa OHT:n lakisääteistä vapaata.**
- Asiakkaan ilmoittaminen ryhmään:
  - Paikka tiedustellaan tai varataan suoraan halutusta päivätoimintaryhmästä
  - **Ilmoittautuminen tehdään ensisijaisesti viikkoa ennen, mutta paikkaa voi tiedustella myös lyhyemmällä varoitusajalla, jopa samana päivänä.**
  - Toiminta-aika on yleensä klo 10–14.
    - Tarvittaessa voidaan sopia aiemmasta tulosta tai pidemmästä päivästä, esimerkiksi omaishoitajan lääkärikäynnin vuoksi.
    - Tavoitteena on joustava, kohderyhmän tarpeisiin vastaava palvelu
- Päivätoiminnassa on luonteensa vuoksi päivittäisiä peruutuksia asiakkaiden toiveesta
  - Tämä mahdollistaa ylimääräisten asiakkaiden ottamisen ryhmiin.

Ikääntyneiden kuntouttava päivätoiminta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Järjestämme Kuntouttavaa päivätoimintaa:

548 asiakkaalle

14 toimipaikassa sekä etätoimintana

34 työntekijän voimin

79,5 % keskimääräinen ryhmien täyttöaste

Lohja
- Pentinkulma, useampia ryhmiä ma-pe klo 10-14
- Nummi tiistai klo 10-14
- Asiakkaita **154**

Vihti ja Karkkila
- Nummela 1x viikko maanantaisin klo 10-14, Kaarikeskus
- Karkkila 1x viikko torstaisin klo 10-14, Nyhkälän palvelukeskus
- Asiakkaita **29**

Raasepori ma-ke klo 10-14 :
- Pohja: Pojovägen 3 F
- Tammisaari: Raaseporintie 11
- Asiakkaita **55**

Espoo ma-pe klo 10-14
- Kauklahden elä- ja asu seniorikeskus
- Leppävaaran elä- ja asu -seniorikeskus
- Taavin muistipalvelukeskus
- Asiakkaita **178**

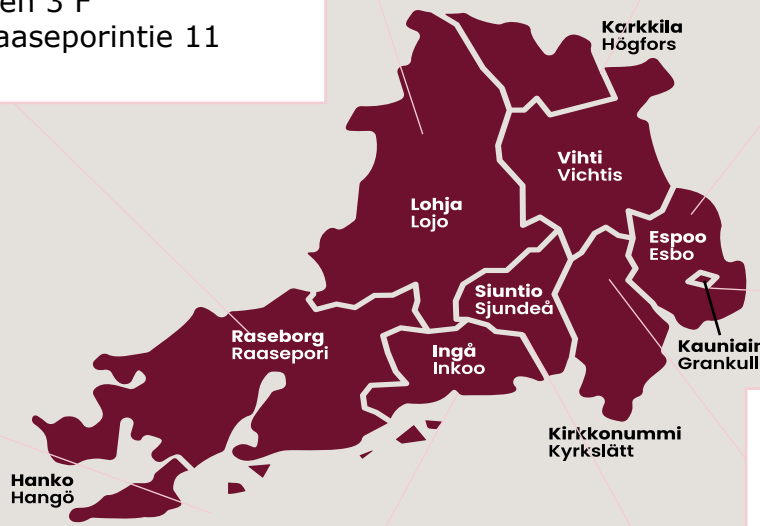

Kauniainen ma-pe klo 10-14
- Villa Breda
- Asiakkaita **41**

Hanko ke-pe, klo 10-14
- Palvelutalo Astrean päiväkeskus
- Asiakaita **25**

Kirkkonummi ma-ke klo 9-13, to klo 12-15, pe 10-14
- Hyvinvointikeskus
- Asiakkaita **44**

Inkoo ma-to klo 10-14
- Läkarstigen 5
- Asiakkaita **23**

Siuntio ti ja ke klo 10-14
- Charlotta Lönnqvistvägen 5
- Asiakkaita **20**

Tilapäisen päivätoiminnan palvelu omaishoitajalle

Omaishoitajana sinulla on mahdollisuus tuoda läheisesi tilapäisesti ryhmätoimintaan silloin kun sinulla on tarvetta omaan aikaan.

Ryhmän aikana voit turvallisin mielin hoitaa omia asioitasi esim. käydä hierojalla, kampaajalla tai esim. hoitaa terveysasioitasi.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Tilapäisenä asiakkaana läheisesi osallistuu olemassa olevaan ryhmään ja sen toimintaan. Kaikissa lähipäivätoiminnan ryhmissä on keskustelua, liikuntaa ja muita kuntouttavia / ajankohtaisia aktiviteetteja. Ryhmään tulevan asiakkaan tulee pystyä toimimaan ryhmässä. Palvelu sisältää aterian. Ilmoitathan erikoisruokavaliosta etukäteen.

Päivätoimintaan pukeudutaan kuntoiluun ja säähän sopivalla vaatetuksella sekä turvallisilla jalkineilla. Omat vaatteet ja apuvälineet on hyvä nimikoida näkyvästi esimerkiksi maalarinteipillä, johon läheisesi nimi on kirjoitettu selkeästi.

Palvelu ei sisällä kuljetuksia. Ryhmät kokoontuvat klo 10-14 välisenä aikana. Tarvittaessa voit tiedustella mahdollisuutta tulla aikaisemmin tai olla pidempään, jos sinulla on esim. lääkäri toisen kunnan alueella.

Hinta on 26€ / kerta. (Lähipäivätoiminta ilman kuljetusta)

Huomioithan että emme osallistu tilapäisen asiakkaan lääkehoitoon.

Lämpimästi tervetuloa!

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Toimipisteet ja niiden yhteystiedot

Espoo

Leppävaara, Säterinkatu 3, 02600 Espoo
ma–pe klo 10–14, suomenkieliset ryhmät
p. 046 877 1213

Kauklahti, Hansakartano 4, 02780 Espoo
ma–pe klo 10–14, suomenkieliset ryhmät
p. 043 824 7208

Taavi, Nauhakuja 2, 02180 Espoo
ma–pe klo 10–14, suomenkieliset muistiryhmät
p. 040 546 6179

Hanko

Palvelutalo Astrea, Vuorikatu 4, 10900 Hanko
ke–pe klo 10–14; ke ja pe ruotsinkieliset ryhmät, to suomenkielinen ryhmä
p. 040 135 9464

Inkoo

Lääkärintie 5, 10210 Inkoo
ma–ti, to–pe klo 10–14, kaksikieliset ryhmät
p. 050 314 8831

Karkkila

Nyhkälän palvelukeskus, Nyhkäläntie 39, 03600 Karkkila
torstaisin klo 9–14, suomenkielinen ryhmä
p. 044 374 1235

Kauniainen

Bredantie 16, 02700 Kauniainen
ma–pe klo 10–14, torstaina ruotsinkielinen ryhmä
p. 040 506 7687

Kirkkonummi

Jokiniityntie 2, 02400 Kirkkonummi
ma–ke klo 9–13, to klo 12–15, pe klo 10–14, ruotsinkielinen ryhmä
p. 040 126 9615

Lohja

Pentinkulma, Ojamonkatu 34, 08100 Lohja

Ulpukka p. 044 374 1397
ma–pe klo 9–14, suomenkielinen muistiryhmä

Juolukka p. 044 039 4065
ma, ke ja pe klo 9–14, ti ja to klo 8.30–12 ja 12–15.30, suomenkielinen ryhmä

Lemmikki p. 044 374 6663
ma ja ke klo 9–14, pe klo 8.30–12 ja 12–15.30, suomenkieliset ryhmät

Niilonpirtti, Oilaantie 19, 09810 Nummi
tiistaisin klo 10–15, suomenkielinen ryhmä
p. 044 369 1081

Siuntio

Charlotta Lönnqvistin tie 5, 02580 Siuntio
ti ja ke klo 10–14, kaksikieliset ryhmät
p. 044 369 1080

Raasepori

Pohja, Pohjantie 3 F, 10420 Raasepori
ma–ke klo 10–14, suomen- ja ruotsinkielinen ryhmä
p. 040 711 48 68

Tammisaari, Raaseporintie 11, 10611 Raasepori
ma–pe klo 10–14; ma–to ruotsinkieliset ryhmät, pe suomen- ja ruotsinkielinen ryhmä
p. 040 801 0913

Vihti

Kaarikeskus, Pisteenkaari 13, Nummela
maanantaisin klo 9–14, suomenkielinen ryhmä
p. 044 374 1235